

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài thứ 90

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm trước chúng ta đã kết thúc mục 3 “Sở thích của Thánh Nhân là gì”? Tựu chung lại là hy sinh phụng hiến, khác với sở thích của phàm phu là danh và lợi ạ.

Hôm nay, chúng ta sẽ học đến mục 4 “Sở thích của cha mẹ là gì?”. Mục này có 2 nội dung: 1-Đối với Sở thích vật chất và 2- Đối với Sở thích tinh thần. Ở đây Tiến sĩ Thái giảng cho chúng ta từ những sở thích vật chất rất nhỏ của cha mẹ, chúng ta cũng cần phải nỗ lực để làm.

Bây giờ chúng ta sẽ bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng ạ:]

Tiếp theo là những việc nhỏ, chúng ta thảo luận từng việc nhé.

Ví dụ nói, con quý vị bây giờ đang học tiểu học, chúng ta làm sao giải thích được câu: “Thân sở hiếu, lực vi cụ” *[(Cha mẹ thích, dốc lòng làm)]*. Giải thích như thế nào đây? Cũng như chúng ta làm thầy giáo, cho nên phải biết hướng dẫn con cái.

[Thứ nhất: Đối với sở thích vật chất

Nội dung này lại có 2 ý ạ: 1. Là Tận tâm, tận lực đáp ứng sở thích của cha mẹ và không những thế còn phải chủ động để tìm hiểu sở thích của cha mẹ. Chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:

- *Một là: Tận tâm, tận lực đáp ứng sở thích của cha mẹ*

Triều nhà Hán ngày xưa có một vị hiếu tử tên là Thái Thuận (cùng họ với tôi, tôi đọc đến người mang cùng họ với mình, tôi cũng lấy làm tự hào, bởi vì ông là tổ tông của tôi). *[Tiến sĩ Thái là Thái Lễ Húc, còn vị này là Thái Thuận.]*

Vị Thái Thuận này cũng ở *[trong]* thời đại chiến tranh loạn lạc. Mẹ của ông thích ăn quả dâu tằm, cho nên ông đi thu nhặt dâu tằm. Ông xách hai cái giỏ, khi trở về không may gặp bọn cướp, bọn cướp thấy thì rất kỳ lạ không hiểu vì sao ông nhặt dâu tằm lại xách một cái giỏ là được rồi, *[lại]* còn phải chia hai cái *[giỏ]* làm gì?

Bọn họ rất hiếu kỳ nên hỏi ông:

- Ngươi đi nhặt dâu tằm làm gì mà xách hai cái giỏ?

Các bạn! Sao lại phải xách hai cái giỏ vậy?

Ông trả lời:

- Vì mẹ tôi thích ăn ngọt, nên tôi chọn trái đen hơn, tím hơn, chín hơn bỏ vào một cái giỏ, còn trái màu hồng là chưa chín nên bỏ vào *[một cái]* giỏ khác.

Quý vị thấy Thái Thuận đã thực sự làm được “*Cha mẹ thích, dốc lòng làm*”.

[Vì mẹ thích ăn cái trái dâu chín cho nên “Dốc lòng làm”. Cùng quả dâu, nhưng mà cái quả xanh thì để cho mình. Ai chả thích ăn trái chín, trái ngọt nhưng mà biết là nhường cái ngon, cái ngọt, cái tốt hơn cho mẹ - Đây là Thái Thuận đã làm được “Cha mẹ thích, dốc lòng làm”.

Rất nhỏ a, rất đơn giản chỉ là quả dâu chín và dâu xanh, nhưng đây lại là sở thích của cha mẹ nên cũng tận tâm tận lực mà làm. Chúng ta phải chỉ cho trẻ thấy không cần phải có cao lương mỹ vị, rồi lựa là gấm vóc gì, cứ tùy sức, tùy lực mà làm. Cứ những gì mình có, mình thích thì đều phải nghĩ đến cha mẹ trước, đều phải nhường cha mẹ trước. Có thể những thứ “nhường”

này cha mẹ cũng không dùng, nhưng làm cho cha mẹ vui vẻ cũng là đáp ứng được sở thích tinh thần cho cha mẹ rồi đã.

Tôi còn nhớ ngày nhỏ mà cư sĩ Hằng nhà tôi còn nhỏ, đi học mẫu giáo, và tiểu học cũng vậy, mỗi một lần liên hoan cô cho bánh kẹo, hoặc tặng cho ảnh hoa là thì đều để dành không ăn, đem về để biếu bố mẹ, thậm chí có khi về đến nhà thì bánh quy đã vỡ vụn trong túi áo vì chạy nhảy nhiều quá. Đến lúc mẹ về thấy ngồi khóc thút thút mới hỏi: Làm sao con khóc?

Bảo:

- Liên hoan ở lớp cô cho con bánh kẹo con không ăn, con để phần bánh quy cho bố mẹ nhưng bây giờ vỡ hết rồi biết làm sao đây?

Bố mẹ rất là cảm động. Cho nên nói về sở thích vật chất của cha mẹ, từ cái hoàn cảnh chúng ta có: Cái ăn, cái mặc, chăn mền giường chiếu, thuốc men; Trong cái hoàn cảnh này của chúng ta cứ cái gì ngon hơn, bổ hơn, tốt hơn chúng ta đều nhường cho cha mẹ trước.

Bạn có nhớ câu chuyện về Chủ Đồng Tử không? Có mỗi một cái khó, thì ông chịu ở trường để ông nhường lại cho cha khi cha chết, để làm ma cha, thì cha có cái khó để mặc. Vậy thì cái quả báo của ông là gì? Ông lấy được công chúa Tiên Dung và cuối cùng thì cả 2 vợ chồng đi tu và ông cũng thành tựu. Thế thì bạn phải hiểu là tùy duyên thuận cảnh mà làm.

Còn như hôm trước chúng ta có chia sẻ là: Sở thích danh lợi, ngũ dục lục trần là kiêu xa dâm dật. Cái xa xỉ đấy, bây giờ mẹ bảo lúc nào mẹ cũng thích ăn cá chảnh, thế ngày nào bạn cũng mời mẹ ăn cá chảnh, rồi bạn bảo “Cha mẹ thích docks lòng làm” thì cuối cùng thì là sao ạ? Chính vì thích ăn cá chảnh mà mẫu thân của Ngài Địa Tạng Vương ở cái kiếp đấy mới đọa địa ngục.

Hoặc là có người rất thích đi du lịch, thì bạn phải biết là những cái sở thích nào hợp với nhân sinh, hợp với đại đạo, bạn nỗ lực bạn làm, chính là “Dưỡng phụ mẫu tri thân” là chăm sóc cái thân thể cho cha mẹ.

Tuy nhiên, khi chúng ta áp dụng cũng nên thiện xảo phương tiện. Mẹ chưa học đạo, bố chưa học đạo, bây giờ rất muốn đưa bố mẹ vào học đạo,

thế nhưng “búp” một cái bảo là sinh nhật cha mẹ giờ dứt khoát không cho ăn cái gì nữa, bảo đây là xa xỉ, có được không ạ? Không được.

Hòa Thượng dạy: Bạn phải hết lòng cung kính, hết lòng chăm sóc phụng dưỡng cha mẹ. Ví dụ cha mẹ không đồng ý cho bạn đi học Phật bạn cứ thôi, không nói gì vội. Thế nhưng từ cái việc bạn hết lòng, bạn chuyển tâm thật sự bạn chăm sóc cha mẹ, cuối cùng cha mẹ mới hỏi:

- Ôi, sao độ này con lại đối với mẹ tốt thế, đối với cha tốt thế?

Mẫu thân tôi nói với tôi câu ấy đấy ạ.

- Từ khi mẹ ở với con, mẹ thấy con như một người khác. Sao mà con đối với mẹ, con tốt thế, con thương yêu mẹ thế, mẹ hạnh phúc lắm.

Đây chính là điều mẫu thân tôi nói. Thế thì khi cha mẹ nói thế, mới nói là:

- Con nói thật, là đây con học, con hành theo những điều Phật dạy hay điều Thánh dạy.

Thế thì dần dần cha mẹ mới thấy là: Ủ, nó theo những lời Phật dạy, những lời của Cổ Thánh tiên hiền dạy nó được như thế này thì chắc là cũng có cái tốt.

Chứ còn bây giờ Hòa Thượng bảo: Bạn thấy pháp sư đến bạn lì xì hết bao đỏ này đến bao đỏ khác rồi bạn cung kính cúng dường, nhưng cha mẹ bạn bạn vút ra đấy, thì cha mẹ nào muốn cho bạn đi học Phật nữa. Mà Phật cũng không đồng ý như thế.

Khi giảng về tịnh nghiệp tam phước, phước thứ nhất Hòa Thượng có giảng về “Phụng sự sư trưởng” như sau:]

“Sư đạo xây dựng trên nền tảng của hiếu đạo. Phật pháp khẳng định, người học Phật chúng ta cung kính đối với Phật, lạy Phật mỗi ngày, nhưng không cung kính đối với cha mẹ, cho nên bạn học Phật học không thành tựu. Các vị thử tỉ mỉ mà nghĩ tưởng xem, bạn học Phật được mấy năm rồi, học được mấy mươi năm, vẫn cứ là phàm phu, chưa vào được cảnh giới của Phật.

Do nguyên nhân gì ạ? Bạn vừa mở đầu đã sai, phải nên làm thế nào? Cha mẹ ở nhà là hai vị Phật sống. Phật tượng gỗ xi măng thì bạn bái lạy mỗi ngày, còn Phật sống thì không lạy. Bạn học thế nào vậy? Bạn làm sao mà có thể có được thành tựu được?

Chỗ này không phải là tôi dạy bạn ạ, đây là Thế Tôn dạy cho chúng ta: Cha mẹ ở tại nhà là hai vị Phật sống. Tuy là không cần mỗi ngày sáng sớm thức dậy hướng đến cha mẹ dập đầu lạy ba lạy, không cần phải như vậy. Cha mẹ cũng không hy vọng bạn làm như vậy, nhưng cái tâm cung kính của bạn, tâm cung kính hiếu thuận đối với Phật đó, nhất định phải đối với cha mẹ như vậy.

Phật là thầy giáo, thầy giáo đặt ở ngôi thứ hai, cha mẹ thì đặt ở ngôi thứ nhất, việc này là Phật dạy cho chúng ta [thứ nhất “Hiếu dưỡng phụ mẫu, thứ nhì mới là phụng sự sư trưởng ạ”]

Cho nên hiện tại chúng ta xem thấy rất nhiều gia đình, cha mẹ phản đối con cái học Phật, có đạo lý hay không vậy? Có đạo lý, vì cha mẹ thấy con cái mình xem thấy sư phụ của con cái họ, khi đến thì con cái họ liền cúi đầu kính lễ liền lập tức cung kính cúng dường. Nhưng khi cha mẹ muốn mua một ít đồ thì họ rất khó mà đưa tiền ra, sắc mặt cũng rất là khó coi.

Người làm cha làm mẹ liền nghĩ, “Đó là người ngoài vì sao mà con mình thân thích đến như vậy, còn ân dưỡng dục của cha mẹ đối với nó thì thấy đều quên hết”.

Hoà Thượng ở bên ngoài đó căn bản là không có liên quan gì với bạn, nói ra vài câu thì bạn liền tin tưởng họ, như vậy thì làm sao không làm cho cha mẹ cảm thấy đau lòng chứ? Vậy thì làm sao cha mẹ bằng lòng để con cái đi học Phật đây? Cho nên cha mẹ không hề làm sai.

Sai ở chỗ nào vậy? Sai ở chỗ không ai dạy bạn, con cái sai rồi, vì con cái không hiểu chuyện, không hiểu Phật pháp.

Còn như bạn mỗi ngày cung kính đối với cha mẹ, mỗi ngày cúng dường bao đồ đối với cha mẹ, thì lúc đó cha mẹ bạn sẽ nói: “Con cái của tôi học Phật thật là đúng”. Họ liền khuyên mọi người học Phật, họ liền sẽ không chướng ngại.

Bạn học rồi mà không chịu làm thì làm sao được? Chưa làm thì phải làm sao? Thì bắt đầu từ ngay sáng mai phải làm. Phải nỗ lực mà làm, làm cho người trong gia đình của bạn đều sinh tâm hoan hỷ. Bạn học Phật rồi, người cả nhà đều hoan hỷ, người cả nhà đều học Phật. Cho nên bạn “Phụng sự sư trưởng”, cha mẹ bạn sẽ không phản đối bạn bái lão sư, hay bạn đi học Phật, cha mẹ cũng sẽ không phản đối bạn.

Lão sư cố gắng dạy bảo bạn phải nên làm thế nào hiếu dưỡng cha mẹ, thương yêu anh em, có thể cùng xã hội đại chúng hoà thuận, cùng ở với nhau, hợp tác lẫn nhau. Làm xã hội này phồn vinh, hưng vượng, an định, đó chính là giáo học. Vị lão sư này đáng được chúng ta tôn kính, đáng được chúng ta học tập. (Đoạn này là tôi Lược trích trong Kinh Vô Lượng Thọ giảng giải)

[Cho nên mới có cái câu chuyện gọi là cha mẹ là Phật, đi khắp nơi, tìm khắp mọi nơi, bảo:

- Con chỉ muốn gặp Phật sống trong cái cõi đời này thôi để con còn đánh lễ Ngài, để con tu tập;

Bảo:

- Ừ thế đi đi.

Đi mãi thì đến cái vùng ấy gặp cái vị ý bảo:

- Đây là vị này đã chứng đắc rồi, Phật Bồ Tát sống rồi.

Thế đến đánh lễ vị thiên sư bảo:

- Con muốn đánh lễ Phật sống.

Bảo:

- Ờ thế đi về.

Bảo:

- Sao lại bảo con về?

- Về, ta chỉ cho chỗ Phật sống thật. Con cứ về đến nhà thấy ai mà đầu bù tóc rối mà chân lại xỏ dép ngược chạy từ cổng ra thì đây chính là Phật đấy. Thôi đi về.

Thế là nghe lời, bảo:

- Vâng, con y giáo phụng hành.

Đi về, về đến cổng thì ai đầu bù tóc rối xỏ dép ngược? Mẹ mình, chạy từ trong nhà ra:

- Ôi con ơi con đi đâu mà để cho mẹ lo?

Lúc ấy mới hiểu cái lời của vị sư nói là cha mẹ mới chính là Phật đấy.

Cho nên lại nói về thiện xảo phương tiện. Đây hôm nay mẹ muốn đi ăn một bữa như thế này, mà mẹ muốn vui vẻ cả nhà, ờ sinh nhật mẹ, miễn là không sát sinh thôi. Chúng ta đi, mời mẹ đi. Thế xong mẹ về mẹ hoan hỷ lắm, xong mới dần dần nói là:

- Đây từ khi con học Phật, Phật dạy con như thế, cổ thánh tiên hiền hay là Khổng giáo, Nho giáo đều dạy con là phải hiếu dưỡng.

Thế dần dần, bắt đầu mới đưa cha mẹ vào đạo thật sự, chứ không phải là “rụp” một cái cắt hết luôn.

Chúng ta tiếp tục bài học:

Sau khi bọn cướp nghe Thái Thuận nói rằng dâu chín thì dành cho mẹ còn dâu xanh thì cho mình.]

Kết quả bọn cướp nghe xong rất cảm động.

Tôi hỏi học trò rằng:

- Các em nghĩ bọn cướp có cảm động không?
- Có.
- Bọn cướp thường giết người phóng hỏa mà [chúng] cũng cảm động à?

Họ giết người phóng hỏa là do thói quen xấu, nhưng bất luận người xấu đến cỡ nào, trong nội tâm của họ cũng có một chút lương thiện, vì “*Nhân chi sơ tính bản thiện*” (Con người mới sinh ra, bản tính vốn thiện). Chỉ vì bây giờ họ bị thói quen xấu, bị dục vọng chi phối mà thôi. Khi hành vi của chúng ta có đạo đức thì có thể làm thức tỉnh lương tri của họ.

Cho nên các bạn nhỏ gặp người xấu thì có cần đánh họ không? Có cần chửi họ không? Không cần!

Mà nên học theo Thái Thuận, [tức là] dùng đức hạnh để cảm hoá họ, biết đâu khi ông Thái Thuận vừa nói là “Đem cho mẹ ăn” xong, [thì] đột nhiên mấy người ăn cướp [đó] ở đó ôm đầu khóc nức nở, vì [họ] nhớ đến mẹ họ.

Vừa rồi chúng ta nói đến Thái Thuận đi hái dâu tằm. Vì ông biết mẹ mình thích ăn ngọt cho nên dùng cái giỏ chuyên đựng trái ngọt cho mẹ, còn ông thì ăn trái chua để nhường cho mẹ trái ngọt. Hiếu tâm như vậy đã làm cảm động bọn cướp, nên bọn cướp mới thả ông về.

Họ không chỉ thả ông ra mà còn lấy thức ăn ở trong rừng để tặng cho ông nữa. Các bạn! Nếu quý vị là Thái Thuận, quý vị có nhận không?

[Bây giờ vừa được thả về nhé, mạng sống thì lại giữ nhé, mà cả tốp cướp lại cảm động nhé, thấy thế lại tặng thêm quà cho mình để mang về cho mẹ nữa.]

Các bạn nào có nhận? Các bạn nào không nhận giờ tay tôi xem ạ?

Vâng ạ. Ấy, có nhận nhưng rồi rút. Đây! Riêng cái tội gọi là lãng phí vật dụng tiêu dùng thì bạn mắc ngang tội sát sinh vậy. Bạn nhớ câu trong Liễu Phàm Tứ Huán không ạ?]

- Không nhận!

- Người ta thành tâm thành ý cho mình thì sao? Nếu họ năn nỉ ông rằng: Ông nhận đem về mà báo hiếu mẹ. Vậy thì ông có nên nhận không?

- Nhận.

[Thế là học trò của thầy Thái thay đổi từ lúc đầu bảo không nhận, bây giờ là bảo nhận.]

Quý vị vì sao đổi ý nhanh như vậy? Có nhận không?

- Nhận.

Tốt lắm. Thái Thuận đã nghe ý kiến của quý vị, đã nhận đồ họ tặng đem về.

[Ý thứ nhất: Trước khi nhận vật gì phải xem nguồn gốc]

Thái Thuận về đến nhà vừa ngồi xuống, đột nhiên người của quan phủ đến hỏi:

- Gạo của nhà Trương Tam vì sao lại ở trong nhà ông? Rau của nhà Lý Tứ tại sao trong nhà ông? Bắt ông ta lại.

Phải làm sao bây giờ? Lúc này quý vị có trăm cái miệng cũng không biện bạch được. Cho nên Khổng Tử nói “*Quân tử hữu cửu tư*”- tức là “Người quân tử có chín điều thận trọng suy tư”.

Trong đó có một “*Tư*” gọi là “*Kiến đắc tư nghĩa*”, có nghĩa là thấy mỗi lợi thì phải nghĩ đến điều nghĩa. Tức là nếu quý vị gặp nhiều tình huống thì phản tỉnh thế nào, quán chiếu ra sao?

[Xem cái hành vi này của mình làm thế nào cho đúng.]

Khi quý vị muốn nhận vật gì trước hết phải nghĩ đến nguồn gốc của nó có phải là trong sạch hay không, có phải là bình thường không? Những đồ vật ở trong rừng này là từ đâu mà có? Nếu do ăn cướp mà có, thì tuyệt đối không được nhận.

*[Chứ không phải là như chúng ta ai cho mình cái gì hoặc ai biếu mình cái gì thì chỉ có thấy lòng tham bốc lên ngùn ngụt là nhận hết, bỏ bị hết. Mà phải nhớ rằng khi thấy mỗi lợi thì bắt đầu phải nghĩ đến điều nghĩa, tức là vì sao họ lại cho mình? Hoặc cái cho mình này, cái biếu mình này có phải gọi là “*Tĩnh tài*”? Tức là cái tiền hoặc tài sản gọi thanh tịnh, không phải là cái*

đồ đi cướp bóc hoặc không phải là cái đồ đi lấy của người các thứ này không, thì mình phải xem, có phải không?

Cho nên Hòa Thượng bảo các bạn khi đi cúng dường cũng thế. Nếu như mà cúng dường cho tổp Hòa Thượng mà ít thì thôi không nói làm gì, nhưng kha khá một tí là bao giờ tổp của Hòa Thượng cũng phải hỏi lại “Nguồn gốc của anh ở đâu ra? Có phải là anh giấu vợ, giấu chồng, giấu cha, giấu mẹ, trước tiên là tài sản trong nhà đã, anh bê đi cúng dường? Cái trường hợp này không nhận. Thứ hai là có phải tài sản gọi là thanh tịnh không, mình bạch không? Đó.

Ý thứ 2. Qua mỗi câu chuyện cần rút ra bài học về đạo lý giáo dục]

Các bạn, quý vị nghe câu chuyện của Thái Thuận có ấn tượng gì sâu sắc không? Khi kể một câu chuyện, quan trọng nhất là phải xem đạo lý trong đó để nói cho con cái nghe. Như vậy, mới phối hợp được “Sự lý viên dung”. Nếu như quý vị chỉ giảng sự tình, giảng xong rồi, con của quý vị chỉ biết nói:

- Chuyện này con đã nghe qua rồi.

[Tức là chỉ nói về một câu chuyện.]

Còn nếu quý vị kể một câu chuyện mà chỉ giảng đạo lý cho nó thì nó nghe chưa đầy 5 phút thì nó liền nói:

- Mẹ ơi con buồn ngủ rồi.

Cho nên lý sự phải phối hợp tốt, người nghe kể chuyện mới cảm thấy hấp dẫn. Bất luận quý vị là thầy cô giáo hay cha mẹ đều có thể vận dụng trong lúc kể chuyện này, lồng vào một số đạo lý nhắc nhở và dạy dỗ nó một vài điều trong cuộc sống, khi chúng ta kể cho các em nhỏ những câu chuyện này.

[Cho nên tôi mới lại nói với các bạn. Tôi cũng có cái may mắn là được phụ thân mỗi một câu chuyện ngoài đời, câu chuyện trên tivi, câu chuyện trong sách, đều được phụ thân chỉ ra cho tôi những điểm mấu chốt. Cho nên có những câu chuyện tôi nói với bạn là suốt đời không bao giờ quên.

Các bạn bảo tại sao tôi nhớ?

Lần trước đã chia sẻ với các bạn ba cái câu chuyện. Bây giờ nhắc lại sau đến các ví dụ khác. Cái câu chuyện về “Cuốn theo chiều gió”, “Tiếng chim hót trong bụi mận gai”, “Trở về Eden”. Ba nhân vật nữ này đều là chính diện, nhưng mà vì họ quá thông minh, họ quá sắc sảo. Chính diện nhớ không phải phản diện để mà bạn ghét. Quá thông minh, quá sắc sảo và đi ngược lại cái pháp tắc của đại tự nhiên là gì? “Phụ phụ hữu biệt”, có nghĩa là vợ thì phải lo chăm lo nhà cửa, con cái, còn chồng thì làm kinh tế. Khi đã đi trái với lại cái đại đạo đấy thì cuối cùng cuộc đời của họ đều vất vả, đều không có hậu. Vậy thì bạn phải rút ra được cái đạo lý cho mình chứ, vì Thánh nói không bao giờ sai.

Thế còn những cái câu chuyện khác, ví dụ như cái bộ phim gọi là Hồng Lôu Mộng. Hồng Lôu Mộng kể về một cái gia đình họ Giả, dưới có một người thôi - Từ Hy Thái Hậu, mà trên thì muôn người. Cả cái dòng họ Giả ý chỉ có một người cháu trai duy nhất là Giả Bảo Ngọc. Giả Bảo Ngọc là người con trai rất là hiền lành, cháu của cái bà này, thì cuối cùng là phát điên. Vương Hy Phượng là cô con dâu sắc sảo nhất thì cuối cùng là chết, bó chiếu kéo lê ở trên tuyết. Đấy lại nhìn thấy, phải hiểu là công danh phú quý nó như một cái áng mây trôi, và nếu như bạn không biết tích phước thì đến một lúc là nó sẽ sụp, vì bạn ăn mãi cạn sạch phước, như là ăn mãi hết tiền tiết kiệm. Hết phước đấy các bạn ạ.

Từ những cái câu chuyện đấy, lại đến những câu chuyện thật ngoài đời thời hiện tại chúng ta. Tổng thống Pháp Sarkozy, là người đã về hưu rồi, nhưng mà đột vừa rồi cũng lại bị truy cứu, cũng lại bị đưa ra tòa và cũng lại bị bỏ tù. Lúc tiền vận của anh thì anh là một vị tổng thống mà ở một cái nước thuộc EU lớn như thế không phải là chuyện vừa. Vậy mà đến khi về hưu một cái thì lập tức bị truy tố về tội tham nhũng và vào tù. Nhưng đây là người về hưu rồi.

Còn nói đến cái tổng thống đương nhiệm thì chính là nữ tổng thống Hàn Quốc, là con Park Chung Hee, thì bà còn đương nhiệm cơ mà. Vậy mà cuối cùng khi hết phước thì bầu cử lại, mất ghế, truy tố, 23 năm tù giam.

Ngoài ra thì có những trường hợp như thế này nhưng mà tôi cho là ít nhất là bây giờ do thời cuộc thay đổi, chứ còn dòng tộc họ vẫn có phước. Đấy là tổng thống Thái Lan. Ông anh là Thaksin, và cô em là Yingluck Shinawatra. Nhưng mà khi họ bị lật đổ thì ít nhất là không nhìn thấy họ vào

tù hoặc cái chết đến luôn. Vì sao ạ? Bởi vì hai anh em họ quyết tâm là trích quỹ ngân sách ra để mua thóc gạo trợ giá cho người nghèo. Đó! Thế cho nên là mặc dù lưu vong, nhưng mà nếu nói về kinh tế chắc họ không có thiếu thốn, và nếu nói về cái thân thể có bị tù tội hoặc có bị họa hại đến không thì không bị.

Thế thì qua mỗi cái câu chuyện này và ngoài ra thì còn nhiều các câu chuyện ngoài đời cũng như trong sách vở, trên phim truyện. Bạn cứ xem, nhưng mà cái xem xong đây của bạn, bạn phải quán sát bạn rút ra được cái bài học, thì đây thầy Thái gọi là đạo lý.

Thứ hai, là khi bạn rút ra được đạo lý rồi thì những cái câu chuyện này nó sẽ ăn vào máu của bạn, và nó luôn luôn nhắc nhở cảnh tỉnh bạn, rằng nếu bạn làm sai thì bạn sẽ đi theo những cái con đường đấy.

Khi bạn dạy con, thì bằng câu chuyện bạn lại đưa cả những cái đạo lý ra. Cho nên ở đây tiến sĩ Thái cũng nói rằng là qua mỗi một câu chuyện, bạn muốn giáo dục được con thì bạn kể về sự, nhưng phải rút ra về lý. “Từ đây con phải rút kinh nghiệm như thế nào”.

Còn chúng ta thì xem một bộ phim hay đọc một câu chuyện chúng ta chỉ thấy hay, xong rồi là phim Hàn Quốc chẳng hạn một trăm tập rồi hai trăm tập rồi khóc dầm ra dầm rớt, thế xong rồi là sau lại đến lượt tiếp tục phim khác, không hề nhớ.

Không phải những cái phim ấy không có đạo lý giáo dục đâu. Có, nhưng mà vì bạn không nhận ra vì bạn không quán xét mà thôi.

Chúng ta chuyển sang ý 2

- **Hai là: Phải chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ**

Bạn phải chủ động nhớ.]

Ví dụ có thể nói:

- Con xem những người con hiếu ngày xưa, ý niệm đầu tiên của họ là nghĩ đến cha mẹ.

Ví dụ:

- Các bạn nhỏ, các con có biết mẹ mình thích ăn gì không?

[Đây, dạy con trẻ đây ạ.]

Hỏi đến là chúng nó suy nghĩ hết nửa ngày. Có em tương đối có lương tâm nghĩ ra liền, còn lại thì rất nhiều em không nghĩ ra. Tôi thấy tình thế khó khăn của chúng nên hỏi:

- Vậy mẹ em có biết em thích ăn gì không?

Chúng nó liền lộ ra một nụ cười rạng rỡ:

- Đương nhiên là biết rồi.

Nó còn nói được rất nhiều món nữa là khác. Tiếp đó tôi liền hỏi chúng nó rằng:

- Các em thấy đó, mẹ thì biết các em thích ăn gì, còn các em thì lại không biết mẹ thích ăn gì. Như vậy có công bằng không? Các em thấy mẹ thương yêu các em như vậy, các em lại không thương mẹ. Cho nên hôm nay về nhà làm bài tập gì đây? Phải biết rõ mẹ thích ăn gì nhé. Như vậy mới làm được là “Thân sở hiếu, lục vi cụ” - Cha mẹ thích dốc lòng làm chứ. Sau này đi chợ mua gì thì không phải là mua những thứ mình thích ăn trước, mà là trước phải mua những món mẹ thích ăn, ba thích ăn nhé.

[Cho nên là ở đây chúng tôi lại chia sẻ lại. Phải chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ. Ví dụ hôm nọ khi mà cư sĩ Ông thấy tôi mặc cái áo lanh cộc tay mới màu xanh lá cây. cư sĩ Ông bảo là:

- Ôi hôm nay bà có cái áo đẹp thế.

Tôi bảo là:

- Đây là của đồng tu Yên mang lên.

Con gái tôi - cư sĩ Hằng ngồi đấy quay sang hỏi tôi:

- Vậy mẹ có cần cái gì nữa không?

Tôi bảo là cũng như cái bài mà sinh nhật mẹ thích gì ấy. Bón đưa con, một đưa bảo là:

- Hay là cho mẹ đi ăn đặc sản?

Bảo:

- Không vì mời nhiều lần mẹ không đi vì mẹ bảo mẹ không thích;

- Hay là mua quần áo đẹp cho mẹ?

- Không, vì bao nhiêu lần mua mẹ bảo là thôi mẹ mặc những bộ cũ này đủ rồi.

Bảo:

- Hay cho mẹ đi du lịch?

- Mẹ bảo không, Mẹ chỉ thích ở nhà.

Vậy thì chú út bảo sao ạ? Chú út bảo:

- Em biết sở thích của mẹ rồi, sở thích của mẹ là toàn thích ăn các thức ăn thừa.

Vì chúng thấy mẹ toàn ăn thức ăn thừa, đâu biết là mẹ nhường nhịn cho con, cho tất cả mọi người. Thì chúng nghĩ là mẹ thích ăn đồ ăn thừa. Mấy anh em hè nhau bảo hôm nay làm một bữa tiệc thật to, ăn xong còn toàn xương xẩu bảo:

- Hôm nay ngày sinh nhật mẹ, mời mẹ ra ăn đồ ăn thừa.

Thì người mẹ chảy hai hàng nước mắt.

- Vậy cho nên không phải bây giờ con hỏi là: Mẹ có thích gì không? Thì đúng, mẹ sẽ trả lời: Đúng bốn thứ, mẹ không cần gì cả. Vậy con phải chủ động tìm hiểu xem là mẹ thích cái gì, hoặc là mẹ cần cái gì để đáp ứng cho mẹ.

Đây nhé, bạn nhớ nhé. Một là tận tâm tận lực đáp ứng các cái sở thích về vật chất cho mẹ, để đáp ứng cái thân thể cha mẹ được thoải mái, được khỏe mạnh.

Tiếp tục, đã tận tâm tận lực rồi, bây giờ tiếp tục chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ là thích cái gì.

Và từ đây, khi các bạn dạy con thì các bạn sẽ phải tự hành hiếu đạo bằng thân giáo. Các bạn đều phải tìm hiểu xem sở thích hay còn gọi là cái nhu cầu của cha mẹ có cần cái gì. Chứ còn nếu hỏi thì cha mẹ đúng là cuộc sống kham khổ mãi, vất vả mãi quen rồi, cho nên tiết kiệm từng đồng từng hào đều muốn chặt bóp lại để dành cho con cháu. Thậm chí là con đi làm về, mang về tháng này biếu tiền, tháng kia biếu tiền:

- Mẹ ơi, mẹ mua thuốc bổ tâm bổ này. Mẹ ơi, mẹ mua quần áo mới. Mẹ ơi, mẹ thế này thế khác.

Cuối cùng khi mẹ chết thì cả một cái bọc tiền còn nguyên đưa lại cho con. Câu chuyện chúng ta đã chia sẻ từ lần trước đây.

Cho nên bạn phải chủ động tìm hiểu sở thích của cha mẹ, nâng cấp rồi.

Nhiều bạn có hỏi tôi rằng: Bây giờ sinh nhật của cha mẹ, thế nếu như mà bảo rằng là thực hiện đúng như cái bài, bài số 9 đây ạ “Sinh nhật cha mẹ làm gì? Sinh nhật ta làm gì?” thì ta gọi là niệm Phật tụng kinh, rồi cúng dường Tam Bảo, rồi giúp đỡ người nghèo, đại khái làm các công việc phước thiện để hồi hướng cho cha mẹ, đồng thời con cũng định là tổ chức một cái buổi ăn nó vừa phải nho nhỏ, thì như thế nào?

Tôi bảo:

- Tổ chức một cái bữa ăn để mời cha mẹ cũng tốt. Nhưng bạn phải nhớ là không phải toàn chọn các món bạn thích. Mình thích ăn tôm thì mình mua tôm, còn cha mẹ thì ví dụ lại thích ăn gọi là cháo thập cẩm cơ, thì không. Hoặc mình thích đi du lịch ở đây thì mình bảo, con làm để đưa cha mẹ đi chơi, nhưng thực chất là phục vụ cho cái nhu cầu của mình, thì lại không nên.

Phương tiện dần dần là làm cho cha mẹ hoan hỷ đã, thế nhưng mà phải xem thật sự là cha mẹ thích cái gì và đặc biệt xem lại hợp đường đạo thì ta nỗ lực để làm, chứ không phải...Đây như thầy Thái nói, cha mẹ thì biết là sở thích của mình là cái gì, mình thì chả biết cha mẹ thích cái gì cả.

Cho nên học đạo Thánh Hiền, hay học Phật pháp, cái dễ nhất để bạn thực hành cho nó không sai, tức là chuyển tâm vì người. Định cái này cho mình thì lại nghĩ ngay là vậy thì người cần cái gì, mà trước tiên là cha mẹ cần cái gì, cứ xoay 180 độ. Luôn luôn tha thứ cho mình vì những cái sai lầm của mình hoặc những cái gọi là, không có nề nếp, không có kỷ luật về giờ giấc, luôn luôn tha thứ cho mình, quay sang tha thứ cho người. Làm trưởng phòng chẳng hạn. Thấy nhân viên đi muộn là rất khó chịu, là tìm cách là trừ lương. Nhưng trong khi đấy thì mình đi muộn một lần, mười lần cũng không sao, vậy thì hãy xoay trở lại, dùng cái tâm mà bao dung cho mình, tha thứ cho mình để tha thứ cho người. Dùng cái tâm trách người, khắt khe với người, hãy quay lại để trách mình và khắt khe với mình thì chắc chắn bạn từng bước đi thì cuối cùng sẽ như thầy Thái nói là sao ạ?]

Chúng ta phải cố gắng noi theo bậc Thánh Hiền, như trong Đệ Tử Quy dạy **“Vật tự bạo, vật tự khí. Thánh dữ Hiền, khả tuần chí”** có nghĩa là **“Đừng cam chịu không thua kém, Thánh và Hiền, dần làm được”**. Chúng ta phải lấy đó để mà làm gương.

[Chúng ta vừa kết thúc ý thứ nhất là đối với sở thích vật chất của cha mẹ chúng ta phải làm gì. Ngày mai chúng ta sẽ học đến ý thứ 2: Là Đối với sở thích tinh thần của cha mẹ chúng ta cần phải làm gì.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]
